سرمقاله

توسعه اقتصادی؛ شاه‌کلید تأمین منافع ملی

ادامه از صفحه یک

در این میان، یکی از مهم‌ترین الزامات توسعه اقتصادی، ایجاد ثبات در محیط کسب‌وکار و تقویت اعتماد عمومی است. سرمایه‌گذاری، چه داخلی و چه خارجی، در فضایی شکل می‌گیرد که فعالان اقتصادی بتوانند آینده را پیش‌بینی کنند و نسبت به استمرار قوانین و سیاست‌ها اطمینان داشته باشند. تغییرات مکرر تصمیمات اقتصادی، نبود شفافیت و گسترش موانع اداری، هزینه تولید و سرمایه‌گذاری را افزایش داده و فرصت‌های رشد را محدود می‌کند.

از سوی دیگر، توسعه اقتصادی بدون مشارکت فعال بخش خصوصی و استفاده از ظرفیت‌های گسترده نیروی انسانی کشور امکان‌پذیر نیست. جوانان تحصیل‌کرده، کارآفرینان و صاحبان ایده می‌توانند موتور محرک اقتصاد باشند؛ مشروط بر آنکه بسترهای لازم برای فعالیت و رقابت سالم در اختیار آنان قرار گیرد. در چنین شرایطی، اقتصاد از وابستگی به منابع سنتی فاصله گرفته و به سمت خلق ارزش افزوده و اقتصاد دانش‌بنیان حرکت خواهد کرد.

امروز بیش از هر زمان دیگری نیازمند اجماع ملی حول محور توسعه هستیم. توسعه اقتصادی نباید قربانی اختلافات مقطعی سیاسی شود، بلکه باید به عنوان یک راهبرد بلندمدت و فراگیر مورد توافق همه ارکان تصمیم‌گیری قرار گیرد. هر میزان که تولید ملی تقویت شود، سرمایه‌گذاری افزایش یابد و بهره‌وری ارتقا پیدا کند، به همان نسبت قدرت ملی نیز افزایش خواهد یافت.

در نهایت باید پذیرفت که در دنیای کنونی، قدرت اقتصادی و منافع ملی دو روی یک سکه‌اند. کشوری که مسیر توسعه را با تدبیر، عقلانیت و برنامه‌ریزی دنبال کند، نه تنها رفاه بیشتری برای شهروندان خود فراهم می‌آورد، بلکه جایگاه مستحکم‌تری در منطقه و جهان به دست خواهد آورد. توسعه اقتصادی، انتخابی میان گزینه‌های مختلف نیست؛ بلکه ضرورتی اجتناب‌ناپذیر برای تضمین آینده ایران و تأمین منافع ملی است.

خبر

عارف:

ارتقای امنیت سایبری باید در اولویت باشد

معاون اول رئیس‌جمهور با تأکید بر ضرورت دستیابی به مصونیت کامل در حوزه امنیت سایبری گفت: ارتقای امنیت سایبری کشور باید در اولویت باشد تا دشمن جرأت نکند از این مسیر به ایران آسیب برساند.

به گزارش ایسنا، محمدرضا عارف در جلسه ستاد توسعه علوم و فناوری افتا با اشاره به توصیه‌های مکرر رهبر شهید انقلاب طی دو دهه گذشته برای توسعه علم و فناوری، اظهار کرد: دستیابی به جایگاه نخست منطقه در این حوزه در سند چشم‌انداز توسعه پیش‌بینی شد و اگرچه موفقیت‌هایی به دست آمده، اما هنوز همه اهداف محقق نشده است.

وی افزود: توسعه فناوری‌های نوین در بخش‌های دولتی و خصوصی، به‌ویژه در دو سال گذشته، با هدف تحقق سند چشم‌انداز و دستیابی به جایگاه نخست منطقه و جایگاه تأثیرگذار جهانی در حوزه علم و فناوری در اولویت قرار گرفته است.

معاون اول رئیس‌جمهور با اشاره به پیشرفت‌های کشور از زمان جنگ ۱۲ روزه تاکنون گفت: این موفقیت‌ها حاصل تلاش نخبگان و دانشمندان جوان، عالم و باانگیزه کشور است.

عارف با بیان اینکه رژیم غاصب صهیونیستی «نطفه‌ای نامشروع» در منطقه است، تأکید کرد: این وضعیت با توافق یا آتش‌بس پایان نمی‌یابد و در کنار تلاش‌های دیپلماتیک، باید مسیر پیشرفت در علم و فناوری برای ارتقای توان دفاعی با جدیت دنبال شود. وی با تأکید دوباره بر ضرورت مصونیت کامل در امنیت سایبری گفت: اقدامات جدی در این حوزه باید دنبال شود. موضع ایران در امنیت سایبری دفاعی است، اما باید آمادگی تهاجم به دشمن نیز وجود داشته باشد. معاون اول رئیس‌جمهور همچنین با اشاره به مراسم وداع و تشییع رهبر شهید انقلاب، این مراسم را به دلیل جایگاه ایشان در میان مسلمانان و آزادگان جهان، از مهم‌ترین رویدادهای قرن بیست‌ویکم دانست و گفت: با وجود درخواست‌های متعدد برای میزبانی، مقرر شد این مراسم در ایران و عراق برگزار و همزمان در دیگر کشورها نیز مراسم‌هایی برپا شود. وی افزود: تمهیدات برگزاری این مراسم با محوریت مردم و هماهنگی نهادهای حکومتی در حال اجراست و شعار «هر خانه یک موکب» محقق شده است.

در دیدار با مراجع تقلید با تأکید بر حفظ وحدت و انسجام ملی مطرح شد

هشدار پزشکیان درباره سنگ اندازی برخی جریان‌ها

رئیس جمهور در دیدار با آیت الله علوی بروجردی: برخی جریان ها با سنگ اندازی در مسیر مذاکرات، منافع ملی را نشانه گرفته اند. برچسب زنی به دولت و مذاکره کنندگان، تفرقه افکنی است

امضای تفاهم نامه بر اساس مصلحت و مطابق نظر صاحبنظران، یک اصل قرآنی است و هر گاه که شرایط تغییر کرد می تواند تغییر کند

مسعود پزشکیان، رئیس جمهور، در جریان سفر خود به قم، با آیتالله علوی بروجردی از مراجع تقلید دیدار و گفتوگو کرد. این دیدار که در ادامه برنامه های سفر یکروزه رئیس جمهور به قم و دیدار با جمعی از مراجع عظام تقلید انجام شد، با محوریت بررسی تحولات داخلی، موضوع مذاکرات و ضرورت حفظ منافع ملی برگزار گردید .

تأکید بر واقعگرایی و پرهیز از مواضع غیرواقعی

رئیس جمهور در ابتدای این دیدار ضمن قدردانی از نگاه دقیق و آگاهانه آیت الله علوی بروجردی نسبت به عملکرد دولت، بر ضرورت توجه به واقعیات موجود در عرصه های مختلف تأکید کرد. پزشکیان با اشاره به فضای عمومی و اجتماعی کشور اظهار داشت: متأسفانه برخی مواضع و اظهارنظرها، به ویژه از سوی برخی افراد و شخصیت ها، با واقعیت های امروز جامعه و تحولات محیط داخلی و بین المللی فاصله دارد و نمی تواند پاسخگوی نیازها و مطالبات کنونی کشور باشد .

هشدار نسبت به سنگ اندازی جریان های تفرقه افکن

بخش مهمی از سخنان رئیس جمهور به اقدامات برخی جریان ها برای خدشه دار کردن وحدت و انسجام داخلی و اخلال در روند مذاکرات اختصاص داشت. پزشکیان در این خصوص با ابراز نگرانی شدید تصریح کرد: برخی افراد و جریان ها نه تنها با سنگ اندازی و مانع تراشی در مسیر پیشبرد منافع ملی تلاش می کنند روندهای سازنده را با مشکل مواجه کنند، بلکه از طرح اتهامات ناروا، برچسبزنی و نسبت دادن عناوینی همچون ضد ولایت، ضد دین و وطن فروش به دولت و اعضای تیم مذاکره کننده نیز ابایی ندارند .

رئیس جمهور در ادامه با تأکید بر اینکه همه تلاش دولت معطوف به تأمین منافع ملی، حفظ عزت کشور و بهبود شرایط زندگی مردم است، خاطرنشان کرد: این سنگ اندازی ها نه تنها به پیشرفت کشور کمک نمی کند، بلکه مسیر تأمین منافع ملی را با اختلال مواجه می سازد .

حمایت آیت الله علوی بروجردی از رویکرد دولت

آیتالله علوی بروجردی نیز در این دیدار ضمن قدردانی از تلاش های دولت و شخص رئیس جمهور در اداره کشور در شرایط حساس کنونی، از صبر و سعه صدر دولت در برابر برخی بی مهری ها و هجمه ها تقدیر کرد. این مرجع تقلید با اشاره به پیچیدگی های شرایط داخلی و بین المللی اظهار داشت: اداره کشور در وضعیت کنونی کار آسانی نیست و به اعتقاد بسیاری از صاحب نظران و فضلای حوزه علمیه قم، مدیریت امور کشور در این شرایط دشوار، بهتر از این امکان پذیر نبوده است .

آیت الله علوی بروجردی در بخش دیگری از سخنان خود با تأکید بر اینکه تحقق آرمان ها و اهداف بلند نیازمند توجه همزمان به واقعیات و امکانات موجود است، افزود: گاهی میان آرزوها و واقعیت ها فاصله وجود دارد و هنر مدیریت آن است که بر پایه واقعیت ها، بهترین تصمیم ممکن اتخاذ شود .

تقدیر از مسئولیت پذیری در مذاکرات

این مرجع تقلید، مسئولیت پذیری رئیس جمهور در پیشبرد مذاکرات را شجاعانه و قابل تقدیر دانست و تصریح کرد: شما وظیفه و مسئولیت خود را انجام داده اید؛ اینکه طرف مقابل به تعهدات خود پایبند باشد یا نباشد و یا برخی در داخل کشور مانعتراشی کنند، موضوعی خارج از مسئولیت شماست. آنچه اهمیت دارد انجام تکلیف و تلاش صادقانه برای تأمین منافع کشور و مردم است .

آیتالله علوی بروجردی با اشاره به بازتاب های بین المللی تحولات اخیر تصریح کرد: اقدام دولت در بهره گیری از ظرفیت دیپلماسی موجب شده است که امروز در افکار عمومی جهانی، جمهوری اسلامی ایران به عنوان طرفی منطقی، مسئولیتپذیر و برخوردار از دست برتر سیاسی شناخته شود .

تأکید بر بهره گیری از فرصتهای دیپلماتیک

این مرجع تقلید در ادامه با بیان اینکه شخصیت های اثرگذار و اصلاحگر در طول تاریخ ایران و جهان اسلام همواره با مخالفت ها و کارشکنی هایی مواجه بوده اند، اظهار داشت: یکی از عوامل مهم موفقیت مکتب تشیع در طول تاریخ، بهره گیری هوشمندانه از فرصت ها بوده است. هر اندازه بتوانیم از فرصت های پیشرو برای تأمین منافع کشور استفاده کنیم، به همان میزان در مسیر پیشرفت و توسعه موفق تر خواهیم بود و نباید فرصت ها را از دست داد .

آیتالله علوی بروجردی در پایان با تأکید بر اولویت منافع مردم و رفاه عمومی گفت: باید در همه تصمیمات، منافع ایران و مردم ایران در صدر توجه قرار گیرد. هر اندازه مردم از رفاه، آرامش و امید بیشتری برخوردار باشند، پایه های نظام نیز مستحکم تر خواهد بود. مردم سرمایه اصلی کشور هستند و در طول دهه های گذشته با وجود دشواری‌ها و مشکلات فراوان، نجیبانه پای کشور و نظام ایستاده‌اند .

مدیریت دولت در جنگ بسیار عاقلانه بود

آیت الله جعفر سبحانی از مراجع تقلید در دیدار دکتر مسعود پزشکیان رئیس جمهوری اسلامی ایران با وی، ضمن قدردانی از رویکرد دولت و رئیس جمهور، مدیریت در دوره جنگ را بسیار عاقلانه توصیف و تاکید کرد که امضای تفاهم نامه بر اساس مصلحت و مطابق نظر صاحبنظران، یک اصل قرآنی است و هر گاه که شرایط تغییر کرد می تواند تغییر کند.

به گزارش روز دوشنبه ایرنا از دفتر آیت الله سبحانی، این مرجع تقلید در این دیدار گفت: از بیانات جناب‌عالی که ما را در جریان مسائل کشور قرار دادید، سپاسگزارم.

وی با ذکر چند نکته ادامه داد: اولاً، از اینکه مسئولیت این تفاهم‌نامه را پذیرفته‌اید، جای تقدیر و تشکر دارد. ان‌شاءالله خداوند متعال پشت و پناه شما باشد و این مسئولیت به نحو احسن به پایان برسد.

آیت‌الله سبحانی اضافه کرد: همچنین از اینکه مسائل را به‌صورت تدریجی از بالا به پایین منتقل کردید، اختیارات را تفویض نمودید و اخیراً نیز درباره نقش مساجد به‌صورت محله‌محور، طرحی را در رسانه‌ها مطرح فرمودید، این خود نشانه‌ای از آینده‌نگری است که برای مدیری که زمام امور را در دست دارد، بسیار ارزشمند است. این آینده‌نگری شایسته تقدیر است. ان‌شاءالله موفق و مؤید باشید. ما نیز همواره دعاگوی شما هستیم.

وی ادامه داد: عرض کنم، آقایان شاید به خاطر نداشته باشند؛ در سال ۱۳۲۰ شمسی، زمانی که ما در تبریز بودیم و جریان جنگ پیش آمد، اوضاع بسیار سخت بود. حتی نان به‌سختی پیدا می‌شد. افراد از نیمه‌شب جلوی نانوایی‌ها در صف می‌ایستادند تا روز بعد بتوانند نان تهیه کنند. آن زمان مردم برای رسیدن به نان با یکدیگر درگیر می‌شدند. به دلیل اینکه آینده‌نگری و آمادگی لازم وجود نداشت، کشور از هر طرف دچار مشکلات شده بود و شرایط بسیار دشواری، هم در روستاها و هم در شهرها، به وجود آمده بود. مردم باید این شرایط را با گذشته مقایسه کنند. کسانی که اهل تاریخ هستند، اوضاع امروز را با آن زمان بسنجند. ما سه جنگ را پشت سر گذاشته‌ایم؛ مردم ببینند که مدیریت تا چه اندازه عاقلانه بوده است. اگر آمادگی لازم وجود نداشت، مشکلات بسیار بیشتری پیش می‌آمد.

این مرجع تقلید تاکید کرد: مهم آن است که مرد در شرایط سخت، سنگ زیرین آسیاب باشد و استقامت کند. هنر مدیریت این است که با وجود شرایط دشوار، بتوان امور را اداره کرد. جناب‌عالی در حل مسائل کشور دلگرم باشید، هیچ احساس خستگی نکنید و با قوت مسیر را ادامه دهید. مَنْ کَانَ مَعَ اللَّهِ کَانَ اللَّهُ مَعَهُ؛ هر کس با خدا باشد، خدا نیز با او خواهد بود.

وی افزود: در اینجا مایلم نکته‌ای را عرض کنم. جناب‌عالی به آیات قرآن استناد فرمودید. قرآن کریم می‌فرماید: «لِکُلِّ أَجَلٍ کِتَابٌ»؛ هر زمانی برنامه و اقتضای خود را دارد. باید دید آیا شرایط امروز با گذشته یکسان است یا تغییر کرده است. کسانی که تصور می‌کنند همه شرایط همیشه یکسان است، واقعیت‌های زمان را در نظر نمی‌گیرند. مدیر باید بداند که هر مقطع زمانی چه برنامه و تصمیمی را اقتضا می‌کند.

وی اضافه کرد: اگر افراد صاحب‌نظر و اهل تشخیص، پس از بررسی، به این نتیجه رسیده‌اند که امضای این تفاهم‌نامه به مصلحت کشور است، این نیز بر اساس همین اصل قرآنی است. اگر روزی نیز تشخیص دهند که شرایط تغییر کرده و باید تصمیم دیگری گرفت، آن هم بر همان مبنا خواهد بود. ملاک، تشخیص صحیح متناسب با شرایط زمان است.

چگونه طیف خاصی از اصولگرایان با تشکیک در روایت‌های رسمی خبرساز شدند؟

خبرسازی تندروها در رویکرد گل به خودی

در ادبیات سیاسی و ساختار حکمرانی جمهوری اسلامی در تمامی بیش از ۴ دهه گذشته مفهوم «امنیت ملی» همواره به عنوان خط قرمزی غیرقابل‌تفسیر با دیسیپلینی پولادین تعریف شده است. تا همین چند سال پیش، پدیده «تشکیک در روایت‌های رسمی و حاکمیتی» در لایه‌های امنیتی، دفاعی و دیپلماتیک، انحصاراً در سبد مواضع منتقدان شناسنامه‌دار، جریان‌های اپوزیسیون یا ناظران خارج از هرم قدرت قرار داشت اما دگردیسی‌های سیاسی اخیر در بدنه مجلس، از دوره دهم به بعد به خصوص در دوره دوازدهم و سر برآوردن جریانی رادیکال و نوظهور در میان طیف خاصی از اصولگرایان، این موازنه سنتی را دستخوش چالشی بی‌سابقه کرده است به طوری که امروزه ساختار حکمرانی جمهوری اسلامی با پدیده‌ای مواجه است که در آن، برخی چهره های رسمی و بالاخص نمایندگان مجلس، خود به کانون تولید ابهام، موازی‌کاری رسانه‌ای و شورش علیه روایت‌های رسمی نظام در حساس‌ترین پرونده‌های کلان ملی تبدیل شده‌اند.

این رفتارشناسی سیاسی که پیش از این نیز با عنوان «سوپرانقلابی‌گری» مورد نقد قرار گرفته بود، بازخوانی مدرن همان حکایت معروف مولوی است که در آن دارو قرار بود درمان‌گر باشد، اما خود عامل بیماری شد؛ « از قضا سرکنگبین صَفرا فزود...روغن بادام خشکی می‌نمود» یا به تعبیری عامیانه تر حکایت و داستان مثل ایرانیان در دهه ۷۰ است که «مارادونا را ول کن و غضنفر را بچسب.»

نیمه شب و توئیت عجیب آقای سخنگو

نخستین و عینی‌ترین نمونه از این گل به خودی‌های استراتژیک، در مواضع اخیر ابراهیم رضایی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی رخ داد؛ واقعه‌ای که در میانه بحران سقوط بالگرد آپاچی ارتش آمریکا در نزدیکی تنگه هرمز شکل گرفت. در آن شب ، ارتش آمریکا با متهم کردن ایران و با اتکا به تهدیدات دونالد ترامپ، مدعی نقض خطوط قرمز خود شد و سنتکام عملیاتی را تحت عنوان «حملات دفاع از خود» در جنوب ایران آغاز کرد.

در این شرایط بحرانی که سایه یک درگیری نظامی ناخواسته بر اتش بس سنگینی می‌کرد، کل ارکان عالی دفاعی و دیپلماتیک جمهوری اسلامی وارد یک آرایش هوشمندانه برای کاهش سطح تنش شدند. خبرگزاری تسنیم به نقل از مقامات نظامی رسماً اعلام کرد که هیچ عملیات هجوم ای در منطقه رخ نداده؛ معاون وزیر امور خارجه ائتلاف یا عاملیت ایران در این حادثه را تکذیب کرد و شخص محمدباقر قالیباف و عباس عراقچی با ادبیاتی دیپلماتیک تاکید کردند که ایران زبان دیپلماسی را ترجیح می‌دهد. هدف از این مدیریت خبر، کاملاً مشخص بود: خنثی کردن بهانه از سر گیری حملات نظامی واشنگتن و حفظ ثبات ملی بدون عقب‌نشینی از مواضع. اما دقیقاً در همین لحظه حیاتی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی مجلس در شبکه اجتماعی ایکس مدعی شد: «دستِ رزمنده‌ای که بالگرد آمریکایی را ساقط کرده، می‌بوسم!». این اظهارنظر احساسی، موجی از شگفتی و هجمه رسانه‌ای را علیه ایران ایجاد کرد. رسانه‌ها و اتاق‌های فکر غربی بلافاصله این پیام را به عنوان یک «درز اطلاعاتی از درون حاکمیت» و «اعتراف قطعی و رسمی ایران به انهدام ارادی بالگرد آمریکایی» تایید کردند. این رفتار صراحتاً نشان داد که جو انقلابی‌گری چگونه می‌تواند یک نماینده را به نقطه‌ای برساند که با یک جمله، رشته‌های دیپلماسی دفاعی و عقلانیت حاکمیتی کشور را پنبه کند و ناخواسته برای مشروعیت حقوقی جهت ادامه حملات توجیه نظامی بتراشد.

بحران روایت در سانحه هوایی رییس دولت سیزدهم

ضلع دوم این رویکرد صفرایی، به مواضع کامران غضنفری، نماینده تهران در قبال پرونده سقوط بالگرد حامل رئیس دولت سیزدهم و همراهانش بازمی‌گردد. بعد از واقعه سی‌ام اردیبهشت ۱۴۰۳ ستاد کل نیروهای مسلح به عنوان عالی‌ترین و معتبرترین مرجع نظامی جمهوری اسلامی، با تشکیل کمیته‌های تخصصی و انتشار مستندات فنی و جامع، صراحتاً اعلام کرد که این واقعه یک «سانحه هواپیما به دلیل شرایط پیچیده اقلیمی» بوده و فرضیه‌های امنیتی مرتبط با ترور یا خرابکاری را رد کرد. این گزارشِ دقیق، نقطه پایانی بر گمانه‌زنی‌های تفرقه‌افکن داخلی و خارجی بود.

مورد عجیب محمود نبویان

مورد سوم ، رفتار محمود نبویان، از شناخته شده ترین شاگران محمدتقی مصباح یزدی است که در مذاکرات اسلام آباد در هیات همراه تیم مذاکره‌کننده حضور داشت. در هفته های اخیر او در یک برنامه تصویری، به تشریح جزئیات، بندها و تعهدات زمانی پیش‌نویس یک تفاهم‌نامه بین‌المللی (مرتبط با رفع محاصره دریایی و وضعیت تنگه هرمز) پرداخت و تیم مذاکره‌کننده و ساختار تصمیم‌گیر را به واگذاری حقوق ملی متهم کرد.

اخبار

غریب‌آبادی:

برگزاری نشست‌های فنی ایران و آمریکا برای این هفته برنامه‌ریزی نشده است

مذاکره کننده ارشد جمهوری اسلامی ایران، در پاسخ به سوال خبرنگاران درباره مذاکرات کارگروه‌ها در چارچوب یادداشت تفاهم خاتمه جنگ تحمیلی، گفت: برگزاری نشست‌های فنی کارگروه‌ها برای این هفته برنامه‌ریزی نشده است.

به گزارش ایسنا، کاظم غریب‌آبادی، تصریح کرد: هرچند رایزنی‌ها با قطر از جمله در خصوص پیگیری اجرای تعهدات طرف مقابل، طبق روال، در جریان است، اما خبر برخی رسانه‌ها مبنی بر برگزاری گفت‌وگوهای فنی کارگروه‌ها در دوحه، مورد تایید نیست.

وی افزود: اولین دور گفت‌وگوهای فنی در چارچوب کارگروه‌های تعیین شده، با فراهم شدن شرایط و پس از توافق در خصوص تاریخ و محل آن، برگزار خواهد شد و رایزنی‌ها در این خصوص از طریق کشورهای میانجی ادامه دارد.

شایان ذکر است، بر اساس اعلام قبلی قرار بود هفته جاری نشست‌های کارگروه‌های فنی در سوییس برگزار شود.

برخی رسانه‌های آمریکایی روز یکشنبه در اخباری ضد و نقیض از برگزاری این نشست‌ها و برخی دیگر از لغو شدن این نشست‌ها خبر داده بودند.

اژه‌ای:

فرامین رهبر انقلاب باید عملیاتی شود

رئیس قوه قضاییه گفت: عزم ما برای مبارزه‌ی ریشه‌ای و همه‌جانبه با فساد جزم است و ما حتماً این بخش از فرامین رهبری معظم انقلاب را هم با جدیت هرچه تمام پی می‌گیریم؛ وقتی با فساد و مفسد مبارزه می‌شود سر و صداهایی بلند می‌شود.

به گزارش ایسنا به نقل از مرکز رسانه قوه قضاییه، حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای، طی سخنانی در نشست شورای عالی قوه قضاییه، ضمن تسلیت ایام حزن آل‌الله، به پیام هدایتگر رهبری معظم انقلاب به مناسبت هفته قوه قضاییه اشاره کرد و اظهار داشت: از رهبری معظم انقلاب به سبب صدور پیامی هدایتگرانه و نافع به مناسبت هفته قوه قضاییه، بی‌نهایت سپاسگزاریم.

رئیس قوه قضاییه بیان داشت: ما امسال با قلبی محزون، داغدار امام شهیدمان بودیم و نتوانستیم در هفته قوه قضاییه به محضر امام‌مان برسیم؛ با این وجود پیام رهبری معظم انقلاب و الطاف معنوی ایشان برای ما در مجموعه دستگاه قضایی مایه مباهات و مسرّت بود.

رئیس دستگاه قضا تصریح کرد: در پیام نافع و ارزشمند رهبری معظم انقلاب به مناسبت هفته قوه قضاییه، نکات نغز و مهمی مندرج است که بر ما فرض است به تمامی آنها جامه عمل بپوشانیم. ما این پیام را نصب‌العین و فصل‌الخطاب می‌دانیم و تمام سعی و جهد خود را به کار خواهیم بست که به تمامی فرازهای آن فعلیت ببخشیم.

وی تاکید کرد: این پیام را منشور مسئولیت، نقشه راه تحول قضایی و میثاقی با مردم عزیز ایران می‌دانیم و خود را موظف می‌دانیم که آن را در میدان عمل، به برنامه، ساختار، رفتار و نتیجه تبدیل کنیم.

رئیس قوه قضاییه در ادامه بیان داشت: جا دارد از زحمات و مجاهدت‌های قضات و کارکنان قضایی تشکر و قدردانی ویژه داشته باشم. آنها طی ۵ سال گذشته و همچنین طی یک سال اخیر که کشور متحمل دو جنگ و همچنین یک اغتشاشات و شبه‌کودتا شد، حقیقتاً جهاد کردند و علی‌رغم اینکه بعضاً اماکن کاری آنها صدمه دیده بود و حتی خطر بمباران دشمن نیز وجود داشت، محل خدمت خود را ترک نکردند و اجازه ندادند که کار خدمت‌رسانی به مردم بر روی زمین بماند.

رئیس عدلیه ضمن قرائت فرازهایی از پیام رهبری معظم انقلاب به مناسبت هفته قوه قضاییه، عنوان کرد: یکی از نکات ظریف پیام رهبری معظم انقلاب آن است که ایشان قوه قضاییه را رکن نظام دانستند؛ وقتی دستگاهی به عنوان رکن نظام معرفی می‌شود، هم وظیفه و مسئولیت عناصر فعال در آن دستگاه مضاعف می‌شود و هم مسئولیت سایر دستگاه‌ها نسبت به آن رکن نظام، یادآوری و متجلی می‌شود. ما به عنوان مسئولان و شاغلان در دستگاه قضا باید نهایت جهد خود را به کار بندیم تا رضایت الهی را کسب و اعتماد مردم را جلب کنیم؛ از سوی دیگر سایر دستگاه‌ها نیز باید مواظبت کنند و تلاش به خرج دهند تا مبادا تضعیفی علیه این رکن نظام انجام گیرد.

آیا اقدامات ایران پس از توافق برای مهار واشنگتن بازدارنده بوده است؟

نبرد ژئوپولتیک در خلیج فارس

تحولات اخیر در خلیج فارس نشان می‌دهد رقابت ایران و آمریکا وارد مرحله‌ای تازه شده است. اگرچه یادداشت تفاهم با هدف مدیریت بحران امضا شد، اما اقدامات واشنگتن برای تغییر موازنه ژئوپلیتیکی در تنگه هرمز این پرسش را مطرح می‌کند که آیا توافق سیاسی بدون بازدارندگی مؤثر، توان تغییر محاسبات طرف مقابل را دارد؟

تحولات اخیر در خلیج فارس را نباید صرفاً مجموعه‌ای از رخدادهای نظامی یا تنش‌های مقطعی میان ایران و آمریکا تلقی کرد. این تحولات در واقع نخستین آزمون راهبردی پس از یادداشت تفاهمی است که دو کشور با هدف مدیریت بحران و جلوگیری از تشدید تنش امضا کردند. با این حال، اقدامات آمریکا پس از امضای این یادداشت، پرسشی اساسی را پیش روی تحلیلگران قرار داده است: اگر واشنگتن بند پنجم یادداشت تفاهم را پذیرفته، چرا همزمان با بهره‌گیری از ابزارهای سیاسی، امنیتی و ائتلاف‌سازی منطقه‌ای، همچنان در مسیر محدودسازی ظرفیت‌های ژئوپلیتیکی ایران در تنگه هرمز حرکت می‌کند؟

پاسخ به این پرسش، کلید فهم راهبرد جدید آمریکا است. جنگ اخیر نشان داد تنگه هرمز همچنان مهم‌ترین اهرم ژئوپلیتیکی ایران در معادلات منطقه‌ای است. آمریکا با وجود بهره‌گیری از ظرفیت‌های گسترده نظامی، نتوانست این اهرم را از میان بردارد و ایران نیز نشان داد که هم اراده و هم توان اثرگذاری بر این گذرگاه راهبردی را در اختیار دارد؛ عاملی که در ناکامی آمریکا برای تحقق بخشی از اهداف سیاسی خود نقش مهمی ایفا کرد. از همین رو، به نظر می‌رسد واشنگتن راهبرد خود را از تقابل مستقیم نظامی به تلاش برای تغییر موازنه سیاسی، حقوقی و امنیتی در خلیج فارس منتقل کرده است. ایجاد اجماع منطقه‌ای، ائتلاف‌سازی با کشورهای جنوبی خلیج فارس، تلاش برای بین‌المللی کردن امنیت تنگه و پیگیری مسیرهای جایگزین، همگی در چارچوب این راهبرد قابل تحلیل هستند. به بیان دیگر، هدف تغییر نکرده است؛ ابزارها تغییر کرده‌اند. پرسش مهم‌تر آن است که چرا آمریکا همچنان ادامه این مسیر را کم‌هزینه ارزیابی می‌کند؟ پاسخ را باید در مفهوم بازدارندگی جست‌وجو کرد. بازدارندگی صرفاً جلوگیری از وقوع جنگ نیست؛ بازدارندگی زمانی مؤثر است که طرف مقابل را از ادامه اقدامات علیه منافع راهبردی کشور نیز منصرف کند. اگر پس از یک تفاهم سیاسی، همان اهداف با ابزارهای دیگر دنبال شود، این پرسش مطرح می‌شود که آیا بازدارندگی توانسته است محاسبات راهبردی طرف مقابل را به اندازه کافی تغییر دهد؟

واقعیت آن است که هیچ توافق سیاسی، به‌تنهایی مانع تغییر رفتار طرف مقابل نمی‌شود. آنچه رفتار دولت‌ها را تغییر می‌دهد، ارزیابی آنها از هزینه و فایده اقداماتشان است. هرگاه این تصور شکل بگیرد که می‌توان بدون پرداخت هزینه مؤثر، واقعیت‌های جدیدی در عرصه ژئوپلیتیک ایجاد کرد، انگیزه ادامه همان مسیر نیز تقویت خواهد شد. از این منظر، پاسخ به تلاش برای تغییر موازنه ژئوپلیتیکی، صرفاً در صدور بیانیه یا اعتراض دیپلماتیک خلاصه نمی‌شود. بازدارندگی زمانی اعتبار پیدا می‌کند که مجموعه‌ای از ابزارهای سیاسی، اقتصادی، حقوقی، دیپلماتیک و دفاعی، به شکلی هماهنگ به کار گرفته شوند تا هزینه اقدامات یک‌جانبه افزایش یافته و محاسبات راهبردی طرف مقابل تغییر کند. هدف بازدارندگی، جلوگیری از تثبیت واقعیت‌های جدید از طریق افزایش هزینه‌های سیاسی و راهبردی آنهاست.

در چنین شرایطی، پیگیری حقوقی، سیاسی و دیپلماتیک نیز زمانی اثربخش‌تر خواهد بود که با یک راهبرد بازدارندگی معتبر و چندبعدی همراه شود؛ راهبردی که این پیام را منتقل کند که تغییر یک‌جانبه موازنه ژئوپلیتیکی، نه اقدامی کم‌هزینه، بلکه مسیری پرهزینه و فاقد دستاورد پایدار خواهد بود براین اساس لازم است بهره گیری موثر از ابزارهایی که استفاده از آن در طول جنگ موجب کاهش تاب آوری آمریکا و تغییر مسیر از مواجهه نظامی به مذاکره سیاسی شد به صورت جدی در دستور کار قرار گیرد مسدود سازی مدیریت شده تنگه هرمز و مقابله همه جانبه با هرگونه اقدامی که با ایجاد مسیرهای جایگزین تردد در تنگه بدنبال محدود سازی ظرفیتهای ژئو پلیتیکی ایران است مهمترین اقدامی است که باید در صدر تصمیمات عملیاتی تصمیم گیرندگان باشد. این اقدام با وارد کردن فشار واقعی و روانی به بازار انرژی، هزینه تصمیمات آمریکا برای محدود سازی ظرفیتهای ژئو پلیتیکی ایران را بشدت افزایش خواهد داد و در عمل موجب تقویت بازدارندگی ایران خواهد شد.

در صورت شکل گیری چنین روندی پیگیریهای حقوقی، سیاسی و دیپلماتیک هم با پشتوانه محکم تری قابل انجام بوده و طرف مقابل را با این واقعیت روبرو خواهد کرد که ایران مانند شرایط قبل از آتش بس همچنان اراده و توان مقابله همه جانبه با هرگونه اقدام ضربه زننده به منافعش را دارد.

آنچه می‌تواند ثبات را تقویت کند، نه صرفاً توافق‌های مکتوب، بلکه شکل‌گیری محاسبه‌ای پایدار در میان همه بازیگران است که هزینه تغییر وضعیت موجود از منافع احتمالی آن بیشتر خواهد بود.